

Document de ședință

A10-0016/2024

21.11.2024

RAPORT

referitor la raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European
în 2023
(2024/2056(INI))

Comisia pentru petiții

Raportor: Alex Agius Saliba

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	13
ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....	20
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	21
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	22

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European în 2023 (2024/2056 (INI))

Parlamentul European,

- având în vedere raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European din 2023,
 - având în vedere articolul 10 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE),
 - având în vedere articolul 15, articolul 24 alineatul (3), articolul 228 și articolul 298 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
 - având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2021/1163 al Parlamentului European din 24 iunie 2021 de stabilire a statutului și condițiilor generale pentru exercitarea funcțiilor Ombudsmanului (Statutul Ombudsmanului European) și de abrogare a Deciziei 94/262/CECO, CE, Euratom¹,
 - având în vedere articolele 11, 41, 42 și 43 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta),
 - având în vedere Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CNUDPH),
 - având în vedere Codul European al Bunei Conduite Administrative, astfel cum a fost adoptat de Parlament la 6 septembrie 2001,
 - având în vedere Acordul-cadru de cooperare încheiat între Parlament și Ombudsmanul European la 15 martie 2006, intrat în vigoare la 1 aprilie 2006,
 - având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind activitățile Ombudsmanului European,
 - având în vedere articolul 55 și articolul 148 alineatul (2) din Regulamentul de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru petiții (A10-0016/2024),
- A. întrucât raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European în 2023 a fost prezentat oficial Președintei Parlamentului European la 18 aprilie 2024 și întrucât Ombudsmanul, dna Emily O'Reilly, și-a prezentat raportul în fața Comisiei pentru petiții la 4 septembrie 2024 la Bruxelles;
- B. întrucât articolele 20, 24 și 228 din TFUE împuternicesc Ombudsmanul European să primească plângeri privind cazuri de proastă administrare în activitatea instituțiilor,

¹ JO L 253, 16.7.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj>.

organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, cu excepția Curții de Justiție a Uniunii Europene atunci când acționează în exercitarea atribuțiilor sale jurisdicționale;

- C. întrucât articolul 15 din TFUE prevede că, „în scopul promovării unei bune guvernări și asigurării participării societății civile, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii acționează respectând în cel mai înalt grad principiul transparenței” și că „orice cetățean al Uniunii și orice persoană fizică sau juridică, care are reședința sau sediul statutar într-un stat membru, are drept de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii”;
- D. întrucât articolul 41 din Cartă prevede că „orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii”;
- E. întrucât articolul 43 din Cartă prevede că „orice cetățean al Uniunii, precum și orice persoană fizică sau juridică care are reședința sau sediul social într-un stat membru au dreptul de a sesiza Ombudsmanul European cu privire la cazurile de administrare defectuoasă în activitatea instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, cu excepția Curții de Justiție a Uniunii Europene în exercitarea funcției sale jurisdicționale”;
- F. întrucât articolul 298 alineatul (1) din TFUE stipulează că „în îndeplinirea misiunilor lor, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii sunt susținute de o administrație europeană transparentă, eficientă și independentă”;
- G. întrucât Ombudsmanul European poate propune recomandări și poate sugera măsuri corective și îmbunătățiri menite să soluționeze diverse aspecte ale administrării defectuoase;
- H. întrucât, în 2023, Ombudsmanul a deschis 398 de anchete, dintre care 393 s-au bazat pe plângeri, iar 5 au fost anchete din proprie inițiativă, și a închis 372 de anchete (dintre care 369 bazate pe plângeri și 3 din proprie inițiativă);
- I. întrucât, în 2023, majoritatea anchetelor au vizat Comisia (250 de anchete sau 62,81 %), iar pe următoarele locuri s-au aflat Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) (47 de anchete sau 11,81 %), Parlamentul European (16 anchete sau 4,02 %) și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) (11 anchete sau 2,76 %); întrucât restul anchetelor au fost distribuite după cum urmează: Consiliul Uniunii Europene (7 anchete sau 1,76 %), Oficiul European de Luptă Antifraudă (7 anchete sau 1,76 %), Serviciul European de Acțiune Externă (6 anchete sau 1,51 %), Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (6 anchete sau 1,51 %), Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (5 anchete sau 1,26 %), alte agenții ale UE (33 anchete sau 8,27 %) și alte instituții sau organisme ale UE (12 anchete sau 3,01 %);
- J. întrucât, în 2023, cel mai mare procent din anchetele Ombudsmanului au vizat Comisia, ale cărei activități administrative beneficiază de o atenție publică considerabilă, având în vedere că ea este organul executiv al UE;
- K. întrucât, în anchetele închise de Ombudsman în 2023, nu s-a constatat niciun caz de administrare defectuoasă în 99 (26,6 %) cazuri, o soluție a fost găsită, parțial găsită sau

oferită de instituție în 206 (55,4 %) cazuri, nu au fost justificate anchete suplimentare în 46 (12,4 %) dintre cazuri, iar în 27 (7,3 %) din cazuri a fost constatată administrarea defectuoasă;

- L. întrucât cele mai importante trei aspecte de interes examinate în anchetele finalizate de Ombudsman în 2023 au fost transparența și răspunderea (de exemplu, accesul la informații și la documente) (34,2 %), cultura serviciului (21,5 %) și recrutarea (15,3 %); întrucât alte preocupări includ buna gestionare a aspectelor legate de personal, utilizarea corespunzătoare a puterii discreționare (inclusiv în procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor), gestionarea corespunzătoare a procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, respectarea drepturilor fundamentale, respectarea drepturilor procedurale, granturile, achizițiile publice, contractele, etica, participarea publică la procesul decizional al UE și buna gestiune financiară;
- M. întrucât, în 2023, Ombudsmanul a desfășurat, de asemenea, anchete și inițiative strategice mai ample cu privire la aspecte sistemice din instituțiile UE, acoperind accesul la documente, drepturile fundamentale, aspectele etice, asumarea răspunderii în procesul decizional și recrutarea funcționarilor UE;
- N. întrucât cetățenii UE au drepturi extinse de acces la documentele deținute de administrația UE; întrucât Ombudsmanul a deschis o anchetă din proprie inițiativă prin care solicita Comisiei să se ocupe urgent de întârzierile sistematice în tratarea cererilor de acces la documente, pentru a se asigura că respectă termenele stabilite în legislația UE privind accesul public (Regulamentul (CE) nr. 1049/2001²); întrucât această anchetă a arătat că, atunci când persoanele solicită revizuirea unei decizii de acces, cunoscută sub denumirea de cerere de confirmare, Comisia nu respectă termenele prevăzute în lege în 85 % din cazuri și că majoritatea răspunsurilor ajung după 60 de zile; întrucât din cauza acestor întârzieri, informațiile obținute nu au mai fost utile pentru solicitanți, împiedicându-i să aibă un cuvânt de spus în momentele relevante din procesul decizional;
- O. întrucât, în 2023, Ombudsmanul a publicat un raport special în urma investigației sale strategice privind timpul necesar Comisiei Europene pentru a răspunde cererilor de acces public la documente; întrucât Biroul Ombudsmanului a prezentat acest raport Parlamentului European cu scopul de a-i solicita sprijinul pentru a convinge Comisia să dea curs recomandărilor sale, considerând că cetățenii sunt îndreptățiți să se aștepte la practici mai bune din partea unei administrații a UE deschise, moderne și orientate spre servicii;
- P. întrucât raportul special a fost discutat în cadrul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne a Parlamentului și a condus la o rezoluție a Parlamentului European intitulată „Timpul necesar Comisiei Europene pentru a trata cererile de acces public la documente”³, adoptată la 14 martie 2024, în care Parlamentul și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la întârzierile extreme cu care Comisia acordă accesul public la documentele solicitate și a solicitat Comisiei să corecteze aceste întârzieri sistematice și

² Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei, JO L 145, 31.5.2001, p. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>.

³ JO C, C/2024/6560, 12.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6560/oj>.

semnificative; întrucât Parlamentul a subliniat că va lua în considerare utilizarea tuturor instrumentelor parlamentare disponibile pentru a aborda această chestiune; întrucât rezoluția a făcut referire, de asemenea, la negocierile privind achiziționarea vaccinurilor împotriva COVID-19 și a solicitat divulgarea corespunzătoare de către Comisie, o transparență mai proactivă și mai multe resurse umane dedicate pentru a trata cererile de confirmare și o atitudine mai deschisă și mai constructivă față de solicitanți;

- Q. întrucât Ombudsmanul a subliniat necesitatea unei monitorizări și a unei aplicări adecvate a punerii în aplicare a noilor norme de etică ale Parlamentului;
- R. întrucât Ombudsmanul a recunoscut progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea normelor de etică în Parlamentul în urma scandalului Qatargate, dar și-a exprimat îngrijorarea cu privire la punerea în aplicare și asigurarea respectării acestora; întrucât Ombudsmanul a deschis o anchetă separată privind cheltuielile de deplasare plătite Comisiei de către părți terțe începând din 2021;
- S. întrucât transparența este o parte esențială a unei societăți democratice și un instrument important în lupta împotriva corupției; întrucât cetățenii UE au dreptul la cel mai înalt nivel de transparență și întrucât cel mai înalt nivel de accesibilitate la documentele oficiale este esențial pentru a asigura responsabilitatea;
- T. întrucât, în 2023, Biroul Ombudsmanului a sensibilizat și mai mult publicul cu privire la rolul Ombudsmanului în menținerea unor standarde de lucru ridicate în administrația UE și în protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;
1. aprobă raportul anual pe 2023 prezentat de Ombudsmanul European și apreciază modul excelent în care sunt prezentate cele mai importante fapte și cifre referitoare la activitatea Ombudsmanului în 2023;
 2. o felicită pe Emily O'Reilly pentru activitatea sa și pentru eforturile sale susținute să sprijine democrația, mărinând responsabilitatea și transparența instituțiilor, a organelor, a oficiilor și a agențiilor UE, și să se asigure că administrația UE răspunde preocupărilor cetățenilor;
 3. își exprimă aprecierea pentru cooperarea constructivă dintre Ombudsmanul European și Parlamentul European, în special cu Comisia pentru petiții, și cu alte instituții ale UE;
 4. salută publicarea de către Ombudsman a unui ghid privind accesul la documentele UE, care urmărește să sensibilizeze cetățenii cu privire la dreptul lor de acces la documente și să le permită să controleze procesul decizional al UE; consideră că este esențial să se ofere în continuare cetățenilor informații adecvate cu privire la rolul și sfera activităților Ombudsmanului și la influența acestuia asupra dezvoltării instituțiilor UE;
 5. apreciază recomandările care decurg din ancheta din proprie inițiativă a Ombudsmanului privind timpul de care are nevoie Comisia pentru a trata cererile de acces public la documente; invită Comisia să îmbunătățească modul în care tratează aceste cereri, să remedieze de urgență întârzierile sistemice și să respecte termenele stabilite în Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei; împărtășește opinia Ombudsmanului potrivit căreia documentele și informațiile solicitate trebuie accesate la

timp și își pot pierde relevanța pentru solicitanți în cazul în care apar întârzieri; consideră că Comisia trebuie să publice în mod proactiv documente și statistici privind modul în care tratează cererile de acces la documente, deoarece aceste informații sunt esențiale pentru a îmbunătăți transparența în această privință și pentru a consolida responsabilitatea Comisiei față de cetățeni; subliniază că transparența procesului decizional s-a aflat în centrul multor anchete ale Ombudsmanului, în special în ceea ce privește activitățile de lobby;

6. subliniază că accesul public la documente este un drept fundamental al cetățenilor UE și o piatră de temelie a democrației europene; reamintește că evoluțiile tehnologice și societale de la adoptarea Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 necesită alinierea acestuia la noul context digital; recunoaște, în această privință, necesitatea revizuirii prezentului regulament și îndeamnă Consiliul să se angajeze în negocieri constructive cu Parlamentul și Comisia cu privire la această revizuire, pentru a transforma aceste trei instituții esențiale ale UE în modele de transparență și răspundere publică pentru întreaga UE; este ferm convins că orice negocieri privind revizuirea Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 ar trebui să se bazeze pe poziția adoptată deja de Parlament și că domeniul său de aplicare ar trebui extins la toate instituțiile, organele și agențiile UE, sporind astfel responsabilitatea procesului decizional; reamintește, în acest context, poziția Parlamentului conform căreia prin „document” ar trebui să se înțeleagă orice conținut de date, indiferent de suport (scris pe hârtie sau stocat sub formă electronică, înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală), referitor la o chestiune care este de competența unei instituții, a unui organ, a unui oficiu sau a unei agenții din Uniune⁴. subliniază că este esențial ca instituțiile să fie transparente în relațiile lor cu cetățenii, după cum a recunoscut și Ombudsmanul în ancheta sa privind transparența trilogurilor⁵, în care Ombudsmanul a înțeles provocările și sensibilitățile specifice din cadrul sistemului UE de negocieri interinstituționale, dar a invitat instituțiile să depună eforturi pentru a depăși aceste provocări pentru a permite cetățenilor să își exercite efectiv drepturile democratice;
7. sprijină concluziile raportului special al Ombudsmanului⁶ către Parlamentul European privind timpul necesar Comisiei Europene pentru a trata cererile de acces public la documente și își exprimă îngrijorarea cu privire la evaluarea Ombudsmanului potrivit căreia aceste întârzieri sistematice și semnificative în prelucrarea de către Comisie a cererilor de acces public la documente constituie administrare defectuoasă; subliniază că este foarte important să fie alocate mai multe resurse de către Comisie pentru tratarea cererilor de confirmare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 și că este nevoie de mai multă transparență proactivă și de o abordare mai constructivă către solicitanți; invită Comisia să remedieze cu prioritate această situație prin reformarea gestionării accesului public la documente; reamintește Comisiei dreptul Parlamentului de a introduce o acțiune împotriva sa în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene și așteaptă un angajament clar și neechivoc din partea noului colegiu al comisarilor de a remedia

⁴ Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (reformare), articolul 3: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2011-0580_RO.pdf.

⁵ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/69206>.

⁶ Raport special al Ombudsmanului European în ancheta sa strategică privind timpul de care Comisia Europeană are nevoie pentru a trata cererile de acces public la documente (OI/2/2022/OAM).

această situație;

8. ia act de ancheta Ombudsmanului privind măsura în care Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană aplică legislația UE și deciziile CJUE în ceea ce privește cererile de acces public la documente legislative, în care Ombudsmanul a subliniat necesitatea de a asigura accesul la timp la documentele legislative și de a facilita participarea cetățenilor UE la procesul legislativ al UE; recunoaște importanța tratării în timp util a cererilor de acces la documente de către toate instituțiile în promovarea unui sentiment de încredere în procesul legislativ al UE, care se bazează pe principiile de bază ale transparenței și accesului public la informații, astfel cum a confirmat jurisprudența CJUE; reamintește că, în conformitate cu jurisprudența CJUE, instituțiile UE pot refuza să divulge documente legislative numai în circumstanțe excepționale, iar motivarea lor trebuie să se bazeze pe fapte specifice și concrete;
9. ia act de intenția Ombudsmanului de a efectua o anchetă mai amplă cu privire la modul în care Comisia interpretează domeniul de aplicare al informațiilor despre mediu și al informațiilor legate de emisiile în mediu; este deosebit de îngrijorat de faptul că Ombudsmanul a constatat un caz de administrare defectuoasă în refuzul Comisiei de a acorda acces la documentele privind emisiile de gaze cu efect de seră ale industriei ceramice raportate în cadrul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii; regretă că Comisia a respins propunerea de soluție a Ombudsmanului și că nu asigurat transparența necesară și nici nu a pus în aplicare pe deplin Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului⁷ și la Convenția de la Aarhus; invită Comisia să garanteze accesul publicului la informațiile despre mediu, în conformitate cu legislația UE și cu jurisprudența CJUE aferentă, și să promoveze participarea publicului la luarea deciziilor privind mediul; este îngrijorat de faptul că refuzul Comisiei de a acorda acces la documentele solicitate privind emisiile de gaze cu efect de seră raportate în cadrul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii se extinde la mai multe instalații industriale, altele decât industria ceramicii, și invită Ombudsmanul să continue sensibilizarea cu privire la constatările anchetelor pentru o mai bună transparență; reamintește că un număr considerabil de petiții adresate Parlamentului European se referă la lipsa informațiilor despre mediu sau la accesul limitat la acestea;
10. invită Consiliul să acorde acces public deplin la avizul juridic referitor la Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022⁸ privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, în conformitate cu recomandarea Ombudsmanului, care a constatat o administrare defectuoasă în această privință;
11. sprijină Ombudsmanul în eforturile sale de a contribui în continuare la clarificarea a ceea ce constituie un document al UE și subliniază că instituțiile UE ar trebui să urmeze recomandările Ombudsmanului pentru a-și adapta practicile administrative pentru a ține seama de evoluția mijloacelor de comunicare; subliniază că dreptul cetățenilor de a avea

⁷ JO L 264, 25.9.2006, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>.

⁸ JO L 275, 25.10.2022, p. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>.

acces public la informații se aplică documentelor scrise fizice și electronice, precum și înregistrărilor audio și audiovizuale legate de politicile, activitățile și deciziile instituțiilor UE și reamintește că mesajele text și mesajele instantanee legate de muncă sunt considerate „documente” în temeiul Regulamentului 1049/2001; regretă cazurile în care Comisia nu a acordat acces public la documente sub formă de e-mailuri sau mesaje text, cum ar fi cele privind proiectele de strategii ale UE privind solul, pădurile și adaptarea la schimbările climatice sau schimburile dintre președinta Comisiei și directorul general al unei companii farmaceutice în legătură cu achiziționarea de vaccinuri împotriva COVID-19;

12. apreciază angajamentul Ombudsmanului de a susține drepturile fundamentale în acțiunile legate de migrație; ia act de faptul că Ombudsmanul a solicitat clarificări suplimentare din partea Comisiei cu privire la modul în care intenționează să garanteze respectarea drepturilor omului în contextul Memorandumului de înțelegere UE-Tunisia, în efortul de a se asigura că UE își respectă obligațiile în materie de drepturi ale omului; subliniază că toate instituțiile, organismele și agențiile UE au obligația de a respecta drepturile omului și libertățile fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în tratate și în Cartă;
13. ia act de decizia Comisiei de a colabora cu autoritățile naționale și locale pentru a elabora o evaluare a impactului asupra drepturilor fundamentale al facilităților de gestionare a migrației finanțate de UE, în urma unei anchete relevante din proprie inițiativă a Ombudsmanului; subliniază că și locuitorii din zonă au drepturi;
14. salută anchetele Ombudsmanului în urma scandalului Qatargate din Parlament; sprijină ferm concluziile Ombudsmanului potrivit cărora normele de etică și de luptă împotriva corupției ale UE trebuie să fie respectate și consolidate de instituțiile UE și că punerea în aplicare de către Parlament a reformelor în acest domeniu trebuie monitorizată și pusă în aplicare în mod corespunzător la toate nivelurile; subliniază că este necesar ca Parlamentul și Comisia să acorde întotdeauna o atenție deosebită activităților de lobby directe și indirecte pentru a identifica lacunele și deficiențele care ar putea compromite transparența și responsabilitatea și ar putea crește riscul unor potențiale conflicte de interese; salută progresele semnificative înregistrate în ceea ce privește actualul Cod de conduită al deputaților în Parlamentul European în ceea ce privește integritatea și transparența și încurajează Ombudsmanul să continue, după caz, monitorizarea procesului de punere în aplicare a acestuia; subliniază că normele de etică trebuie respectate în mod riguros pentru a consolida încrederea cetățenilor în instituțiile europene;
15. subliniază că în activitatea instituțiilor UE transparența, buna administrație și sistemul instituțional de control și echilibru al puterilor au un rol esențial;
16. ia act de anchetele Ombudsmanului privind riscurile de conflicte de interese în cadrul Comisiei, în special în domeniul Fondului european de apărare (FEA), inclusiv de faptul că Comisia nu este obligată să facă publice numele experților pe care îi consultă cu privire la proiectele legate de FEA; în acest context, atrage atenția asupra sugestiei Ombudsmanului potrivit căreia Comisia ar trebui să publice în mod proactiv declarațiile de interese făcute de membrii Comitetului de control normativ și, dacă este necesar, să modifice normele relevante care reglementează Consiliul;

17. ia notă de solicitarea Ombudsmanului adresată Băncii Europene de Investiții (BEI) de a-și îmbunătăți normele privind conflictele de interese și de a consolida rolul de supraveghere al Comitetului său de etică și de conformitate, în urma deciziei vicepreședintelui său de a deveni director general al unei bănci naționale de promovare; încurajează Ombudsmanul, în acest sens, să se concentreze în continuare pe chestiunea perioadelor de existență a stării de incompatibilitate și a fenomenului „ușilor turnante” care privește membri ai personalului de conducere din toate instituțiile, agențiile și organismele UE, pentru a asigura cele mai înalte standarde etice de transparență și răspundere publică;
18. salută modificările aduse de Comisie orientărilor sale interne privind achizițiile publice, evaluate pozitiv în cadrul anchetei Ombudsmanului, care consolidează gestionarea potențialelor conflicte de interese profesionale în cadrul procedurilor de ofertare;
19. încurajează Comisia să își intensifice eforturile de creștere a transparenței în ceea ce privește Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) și invită Comisia să îmbunătățească modul în care tratează cererile de acces public la documentele legate de MRR și de a continua să publice evaluări preliminare ale cererilor de plată ale statelor membre;
20. salută decizia Ombudsmanului de a deschide o anchetă din proprie inițiativă privind întârzierile Comisiei legate de gestionarea riscurilor prezentate de substanțele chimice periculoase, al cărei scop este de a examina întârzierile în introducerea de restricții pentru a atenua riscurile anumitor substanțe chimice și în includerea substanțelor chimice pe lista substanțelor în cazul în care utilizarea face obiectul unei autorizări prealabile;
21. este îngrijorat de faptul că Ombudsmanul a identificat mai multe preocupări legate de transparență în interacțiunile Comisiei cu industria tutunului; constată, cu toate acestea, că Comisia s-a angajat să evalueze în continuare expunerea departamentelor sale la activitățile de lobby desfășurate de industria tutunului; reamintește Comisiei că UE și toate statele sale membre sunt semnatare ale Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului și că, prin urmare, acestea sunt obligate, în stabilirea și punerea în aplicare a politicilor lor de sănătate publică în ceea ce privește controlul tutunului, să ia măsuri pentru a proteja aceste politici de interesele comerciale și de altă natură ale industriei tutunului;
22. reamintește obligația imperativă a instituțiilor UE de a asigura serviciile unor funcționari independenți și bine calificați, recrutați într-un mod deschis și cu un echilibru geografic corespunzător între naționalități și limbi; subliniază că Ombudsmanul a efectuat o anchetă cu privire la modul în care Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) a efectuat testele de „preselecție” în cadrul unei proceduri de recrutare de personal nou în funcția publică a UE și a identificat probleme legate de organizarea testelor care se desfășoară exclusiv de la distanță; invită EPSO să își îmbunătățească procedurile de recrutare, asigurându-se că cerințele tehnice nu dezavantajează anumiți candidați și să furnizeze informații clare candidaților; consideră că ar trebui să li se ofere candidaților opțiunea, dacă doresc acest lucru, de a participa la aceste teste într-un centru de testare cu prezență fizică, așa cum era practica obișnuită înainte de pandemia COVID-19;

23. salută faptul că, în 2023, Biroul Ombudsmanului European a continuat să își facă cunoscut rolul și să își promoveze activitatea în rândul unui public cât mai larg și a participat la Evenimentul tineretului european (EYE2023); subliniază importanța discuțiilor organizate de Ombudsman cu participarea Comisiei și a Parlamentului cu privire la respectarea cadrului de integritate al administrației UE;
24. apreciază anchetele Ombudsmanului lansate în urma reclamațiilor depuse de persoane cu dizabilități și îl încurajează să își continue munca de participant activ în cadrul creat de UE în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CNUDPH); subliniază importanța angajamentului Ombudsmanului de a monitoriza punerea în aplicare de către administrația UE a CNUDPH și solicită tuturor instituțiilor UE să acorde cea mai mare atenție recomandărilor Ombudsmanului în anchetele legate de drepturile persoanelor cu dizabilități; apreciază președinția Ombudsmanului în 2023 a Cadrului UE pentru CNUDPH și activitatea sa continuă în calitate de membru al acestui cadru;
25. subliniază că „Actul european privind accesibilitatea”⁹⁹ a fost adoptat la 17 aprilie 2019 și că termenul stabilit în acesta pentru transpunerea sa de către statele membre a fost 28 iunie 2022; subliniază că principalul domeniu de aplicare al Actului european privind accesibilitatea a fost acela de a ușura viața a cel puțin 87 de milioane de persoane cu dizabilități, facilitându-le accesul, printre altele, la transportul public, servicii bancare, computere, televizoare, cărți electronice, magazine online; regretă profund faptul că niciun stat membru nu reușește încă să transpună integral și consecvent directiva și întârzierile continuă să se acumuleze, după cum o confirmă procedurile în curs de constatare a neîndeplinirii obligațiilor lansate de Comisie împotriva tuturor statelor membre; invită Ombudsmanul să ridice problema acestei încălcări foarte grave a legislației UE, care afectează grav drepturile persoanelor cu dizabilități, ca parte a activităților generale desfășurate în cadrul UE pentru CNUDPH, cu scopul de a contribui la soluționarea ei cu prioritate;
26. salută ancheta Ombudsmanului cu privire la modul în care Comisia aplică norma prevăzută în Statutul funcționarilor UE în ceea ce privește dublarea alocației pentru copii în cazul copiilor cu dizabilități; salută, în acest sens, inițiativa Comisiei de a revizui normele aplicabile pentru întreaga administrație a UE, pentru a asigura o evaluare individuală de fond a tuturor cererilor pentru acest tip de indemnizație;
27. subliniază importanța Rețelei europene a ombudsmanilor (ENO) și a reuniunilor anuale găzduite cu ombudsmanii naționali și regionali prin intermediul Rețelei europene a ombudsmanilor pentru a crește gradul de conștientizare față de ce poate face Ombudsmanul European pentru cetățenii europeni; încurajează Ombudsmanul să participe în continuare la schimburile de experiență și de bune practici cu ombudsmanii naționali prin intermediul ENO; ia act de faptul că conferința anuală a ENO din 2023 s-a axat pe protecția drepturilor omului și pe abordarea beneficiilor și a potențialelor dezavantaje ale utilizării IA în administrația publică; încurajează organizațiile societății civile să utilizeze mai bine serviciile Ombudsmanului European pentru a controla instituțiile UE, pentru a garanta transparența și pentru a trata cazurile de nerespectare a

Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70),
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>.

dreptului Uniunii;

28. solicită continuarea cooperării strânse dintre Ombudsman și Comisia pentru petiții a Parlamentului European, care au misiunea comună de a aduce instituțiile UE mai aproape de cetățeni; își exprimă aprecierea deosebită pentru atenția și acțiunile ulterioare pe care Ombudsmanul le acordă tuturor plângerilor, inclusiv sesizarea cu privire la plângerile care nu intră în sfera sa de competență privind punerea în aplicare a legislației UE către o altă autoritate competentă sau către Comisia pentru petiții a Parlamentului European; încurajează Biroul Ombudsmanului să își continue eforturile în acest sens, având în vedere că cooperarea cu Comisia pentru petiții, informarea în timp util și accesul la documente în toate cele 24 de limbi oficiale ale UE pot spori participarea efectivă a cetățenilor și a societății civile la procesul decizional;
29. apreciază faptul că rata de acceptare pentru 2023 de către instituțiile UE, și anume procentul de răspunsuri pozitive la numărul total de propuneri făcute de Ombudsman pentru a-și corecta sau îmbunătăți practicile administrative, a fost de 81 %, ceea ce reprezintă o îmbunătățire față de anul precedent; este ferm convins totuși că instituțiile, agențiile, organele și oficiile Uniunii trebuie să respecte pe deplin și în mod consecvent toate soluțiile, recomandările și sugestiile Ombudsmanului;
30. felicită Ombudsmanul pentru relația sa de lucru constructivă continuă cu Comisia, care este instituția UE afectată de majoritatea anchetelor Ombudsmanului; constată că această relație ajută Comisia să facă procedurile sale administrative mai eficiente și mai transparente;
31. apreciază și salută eforturile Ombudsmanului și ale Biroului său de a-și îmbunătăți în mod constant procedurile interne pentru a se asigura că reclamanții au o experiență optimă și că plângerile sunt tratate cât mai eficient posibil; încurajează eforturile Ombudsmanului de a îmbunătăți în continuare vizibilitatea activităților sale și salută îmbunătățirile aduse sistemului de plângeri online al Ombudsmanului, care l-au făcut mai ușor de utilizat; salută site-ul internet multilingv al Ombudsmanului, care reflectă angajamentul Ombudsmanului de a oferi asistență în cele 24 de limbi oficiale ale UE; subliniază importanța garantării accesului deplin al persoanelor cu dizabilități la întreaga gamă de resurse furnizate de UE cetățenilor săi, în special prin servicii sistematice de traducere și interpretare oferite pentru toate limbile oficiale, inclusiv limbajul semnelor;
32. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție și raportul Comisiei pentru petiții, Consiliului, Comisiei, Ombudsmanului European, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și ombudsmanilor lor sau organelor competente similare.

EXPUNERE DE MOTIVE

Raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European în 2023 a fost prezentat oficial Președintei Parlamentului European, Roberta Metsola, la 18 aprilie 2024, iar Ombudsmanul, Emily O'Reilly, și-a prezentat raportul în fața Comisiei pentru petiții la Bruxelles, la 4 septembrie 2024.

Mandatul Ombudsmanului este consacrat de articolele 24 și 228 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Articolul 24 din TFUE și articolul 43 din Carta drepturilor fundamentale a UE instituie dreptul de a înainta o plângere Ombudsmanului European. În conformitate cu articolul 228 din TFUE, Ombudsmanul European, ales de Parlamentul European, este împuternicit să primească plângeri din partea oricărui cetățean al Uniunii sau din partea oricărei persoane fizice sau juridice care își are reședința sau sediul înregistrat într-un stat membru, cu privire la cazuri de administrare defectuoasă în activitățile instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, cu excepția Curții de Justiție a Uniunii Europene acționând în exercitarea funcției sale jurisdicționale.

Un alt element fundamental, legat în special de rolul Ombudsmanului, este articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a UE unde se subliniază că „orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii”.

Ombudsmanul European ajută persoanele fizice, întreprinderile și organizațiile care se confruntă cu probleme legate de administrația UE prin tratarea plângerilor pe care le primește, dar și prin încercarea de a promova bune practici administrative, identificând proactiv aspecte sistemice mai generale din cadrul instituțiilor UE. Dacă Ombudsmanul nu este în măsură să ancheteze toate plângerile primite, Biroul său încearcă să ajute toate persoanele care solicită asistență, de exemplu oferindu-le recomandări privind alte căi de atac.

În 2023, 17 550 de cetățeni s-au adresat Ombudsmanului, dintre care 14 423 au beneficiat de consiliere prin intermediul ghidului interactiv de pe site-ul Ombudsmanului, iar 735 de cereri de informare au primit răspuns de la serviciile Ombudsmanului și 2 392 de sesizări au fost tratate ca plângeri de către Ombudsman.

Din numărul total de 2 392 de plângeri prelucrate de Ombudsman în 2023, 886 s-au înscris în mandatul său, iar 1 506 s-au aflat în afara acestuia.

În 2023, Ombudsmanul European a prelucrat 1 506 plângeri al căror obiect nu era de competența sa, în special pentru că nu viza activitatea administrației Uniunii Europene. Peste 40 % din plângerile de acest tip au venit din Spania, Polonia și Germania. Cetățenii au adresat Ombudsmanului plângeri privind egalitatea de tratament sau discriminarea, cauzele în instanță, protecția consumatorilor, serviciile bancare și transparența administrativă. Plângerile care nu țineau de competența sa au vizat în principal probleme întâmpinate în relația cu autoritățile publice naționale, regionale sau locale, cu guvernele cu și organele publice, precum și cu instanțele naționale sau internaționale (cum ar fi Curtea Europeană a Drepturilor Omului). Unele plângeri din această categorie priveau instituțiile UE, dar aveau ca obiect activități politice sau legislative.

În cazul plângerilor necuprinse în mandatul său, Ombudsmanul a dat lămuriri despre

mandatul său și a recomandat reclamantilor să se adreseze altor organe care ar putea ajuta, de exemplu, Ombudsmanul a îndrumat reclamații către ombudsmanii naționali și regionali, instituțiile UE (în principal Comisia Europeană și Parlamentul European) și rețele, cum ar fi SOLVIT și Centrele Europene ale Consumatorilor. În cazurile în care reclamații și-au exprimat nemulțumirea față de anumite acte legislative ale UE, Ombudsmanul i-a sfătuit să se adreseze Comisiei pentru petiții a Parlamentului European.

În 2023, Ombudsmanul a deschis 398 de anchete, dintre care 393 s-au bazat pe plângeri, iar cinci au fost anchete din proprie inițiativă, închizând 372 anchete (dintre care 369 bazate pe plângeri și 3 anchete din proprie inițiativă).

Cele mai multe anchete ale Ombudsmanului au vizat Comisia (250 de anchete sau 62,81 %), iar pe următoarele locuri s-au aflat Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) (47 de anchete sau 11,81 %), Parlamentul (16 anchete sau 4,02 %) și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX) (11 anchete sau 2,76 %). Restul au fost distribuite după cum urmează: Oficiul European de Luptă Antifraudă (7 anchete sau 1,76 %), Consiliul Uniunii Europene (7 anchete sau 1,76 %), Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (6 anchete sau 1,51 %), Serviciul European de Acțiune Externă (6 anchete sau 1,51 %), Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (5 anchete sau 1,26 %), alte agenții ale UE (33 de anchete sau 8,27 %) și alte instituții sau organisme ale UE (12 anchete sau 3,01 %).

Anchetele închise de Ombudsmanul European în 2023 au fost soluționate de instituție în 206 cazuri (55,4 %), nu s-au constatat cazuri de administrare defectuoasă în 99 de cazuri (26,6 %) și în 27 de cazuri (7,3 %) Ombudsmanul a constatat administrarea defectuoasă și instituția a aprobat o recomandare.

Durata medie a anchetelor privind cazurile închise de Ombudsmanul European în 2023 a fost mai mică de 6 luni. 203 cazuri (54 %) au fost închise în termen de 3 luni, 114 cazuri (31 %) au fost închise în 3-12 luni, 40 de cazuri (11 %) au fost închise în 12-18 luni și doar 15 cazuri (4 %) au fost închise după mai mult de 18 luni.

Rata de acceptare (procentul de răspunsuri pozitive în raport cu numărul total de propuneri ale Ombudsmanului) pentru 2023, care vizează cazurile închise în 2022, a fost de 81 % din cazuri. Din cele 83 de propuneri formulate de Ombudsman pentru corectarea sau îmbunătățirea practicilor administrative, instituțiile UE au reacționat pozitiv la 67.

Primele trei preocupări examinate în anchetele finalizate de Ombudsman în 2023 au fost transparența și răspunderea (34,2 %), cultura serviciului (21,5 %) și recrutarea (15,3 %). Alte preocupări includ buna gestionare a aspectelor legate de personal, utilizarea corespunzătoare a puterii discreționare (inclusiv în procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor), gestionarea corespunzătoare a procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, respectarea drepturilor fundamentale, respectarea drepturilor procedurale, granturile, achizițiile publice, contractele, chestiunile etice, participarea publică la procesul decizional al UE și buna gestiune financiară.

Pe lângă activitatea principală a Ombudsmanului legată de plângeri, Ombudsmanul desfășoară, de asemenea, anchete și inițiative strategice mai ample cu privire la chestiuni sistemice cu instituțiile UE. În cadrul activității sale strategice din 2023, biroul

Ombudsmanului a efectuat anchete strategice și a luat inițiative strategice pe diverse teme:

- **Accesul la documente**

Accesul public la documente este un drept fundamental care garantează transparența și legitimitatea instituțiilor UE. Documentele și informațiile solicitate de public trebuie adesea folosite într-un anumit interval de timp și își pot pierde relevanța pentru solicitant în cazul în care apar întârzieri. Ancheta din proprie inițiativă a Ombudsmanului din 2023, intitulată „Durata tratării cererilor de acces public la documente de către Comisia Europeană”, a constatat că există întârzieri sistemice și semnificative, mai ales în legătură cu modul în care Comisia tratează cererile de revizuire a deciziilor inițiale privind cererile de acces, și că, adesea, aceasta depășește în mod considerabil termenele prevăzute în legislația aplicabilă. Ombudsmanul a concluzionat că întârzierile sistemice semnificative și nerespectarea de către Comisie a termenelor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 constituie administrare defectuoasă. În urma anchetei, Ombudsmanul a solicitat Comisiei Europene să se ocupe de întârzierile sistemice în tratarea cererilor de acces la documente, în special a cererilor de confirmare. În plus, Ombudsmanul a trimis un raport special Parlamentului European, solicitând sprijin pentru a determina Comisia să dea curs recomandării Ombudsmanului. Raportul a fost discutat cu deputați în Parlamentul European în cadrul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne.

Ombudsmanul a deschis o anchetă din proprie inițiativă despre modul în care Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană tratează cererile de acces public la documente legislative. Ancheta se referă în special la timpul necesar pentru tratarea unor astfel de cereri și la modul în care instituțiile aplică excepțiile în temeiul legislației UE privind accesul public la documente pentru a refuza accesul. Ombudsmanul a încercat să inspecteze documentele deținute de instituții legate de cererile de acces public la documentele referitoare la Actul legislativ privind piețele digitale, la revizuirea Directivei privind sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii și la Directiva privind salariul minim.

În cadrul anchetei „Timpul necesar Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) pentru tratarea cererilor de acces public la documente”, Ombudsmanul a identificat probleme legate de practicile utilizate de Frontex atunci când tratează cereri pe care le consideră inexacte sau care privesc un volum mare de documente sau documente de mari dimensiuni. Ombudsmanul a considerat că acest lucru constituie administrare defectuoasă și a recomandat Frontex să elimine aceste practici.

Ombudsmanul a analizat, de asemenea, transparența procesului prin care Consiliul UE ia deciziile referitoare la sancțiunile în contextul invadării Ucrainei de către Rusia. Ombudsmanul a luat act de explicația Consiliului despre motivele pentru care nu poate pune la dispoziție în mod proactiv mai multe documente privind adoptarea de sancțiuni, dar a încurajat Consiliul să își continue eforturile de a informa publicul cât mai mult și în mod adecvat cu privire la măsurile restrictive.

Într-o anchetă despre luarea deciziilor în domeniul mediului, Ombudsmanul a criticat refuzul Comisiei de a acorda acces la documentele privind emisiile de gaze cu efect de seră ale industriei ceramice raportate în cadrul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS). Ombudsmanul a avut în vedere efectuarea unei anchete mai ample despre modul în

care Comisia interpretează sfera informațiilor despre mediu și a informațiilor legate de emisiile în mediu, având în vedere că este deosebit de important să se asigure transparența în procesul decizional în domeniul mediului.

În plus, în 2023, Ombudsmanul a publicat un ghid despre accesul la documentele UE pentru a face cunoscut și înțeles acest drept public în rândul cetățenilor și pentru a le permite să supravegheze procesul decizional al UE. De asemenea, Ombudsmanul a contribuit la clarificarea definiției unui document al UE, criticând faptul că inițial Comisia nu a inclus anumite e-mailuri în sfera unei cereri de acces.

- **Drepturile fundamentale**

În 2023, Ombudsmanul a inițiat o anchetă din proprie inițiativă privind modul în care Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) își respectă obligațiile în materie de drepturi fundamentale în contextul activităților sale de căutare și salvare. Ancheta a analizat modul în care Frontex asigură respectarea drepturilor fundamentale în contextul operațiunilor de căutare și salvare din Marea Mediterană și în desfășurarea activităților sale de supraveghere și a operațiunilor maritime comune cu autoritățile statelor membre. Ancheta a demonstrat deficiențe ale modului în care Frontex reacționează în situații de urgență maritimă în care intervine și, pentru a remedia aceste deficiențe, Ombudsmanul a făcut o serie de sugestii despre activitatea Frontex.

În cadrul unei anchete din proprie inițiativă pentru a evalua modul în care Comisia Europeană asigură respectarea drepturilor fundamentale în centrele de primire a migranților finanțate de UE în Grecia, Ombudsmanul a identificat probleme legate de modul în care Comisia și-a respectat obligația de a se asigura că „centre de primire și identificare cu scopuri multiple” pentru migranți și solicitanți de azil respectă standardele drepturilor fundamentale. Ancheta a identificat, de asemenea, probleme legate de transparența Grupului operativ privind gestionarea migrației, care a fost înființat de Comisie pentru a îmbunătăți condițiile și a pune capăt supraaglomerării în centrele de primire a migranților. Ombudsmanul a făcut sugestii pentru a aborda aceste chestiuni și a salutat decizia Comisiei de a colabora cu autoritățile locale pentru a elabora o evaluare a impactului asupra drepturilor fundamentale al centrelor de primire a migraților din Grecia, de a face publică această evaluare și a o revizui periodic.

În cadrul activității sale strategice, Ombudsmanul a solicitat, de asemenea, Comisiei Europene mai multe informații despre memorandumul de înțelegere semnat în iulie 2023 de UE și Tunisia, în special despre modul în care intenționează să asigure respectarea drepturilor omului în acțiunile legate de migrație care decurg din acord.

În 2023, Ombudsmanul a luat o inițiativă care a analizat modul în care Agenția Uniunii Europene pentru Azil își respectă obligațiile în materie de drepturi fundamentale și asigură tragerea la răspundere pentru eventualele încălcări ale drepturilor fundamentale și a formulat sugestii în vederea abordării deficiențelor identificate.

- **Chestiuni etice**

În 2023, Ombudsmanul a analizat riscurile de conflicte de interese în domenii precum Fondul european de apărare (FEA). Ombudsmanul a deschis o anchetă despre modul în care Comisia se asigură că nu există conflicte de interese în rândul experților externi care

evaluează propunerile de proiecte FEA, deoarece, spre deosebire de practica generală a evaluării propunerilor menite să primească finanțare din partea UE, Comisia nu este obligată să facă publice numele experților pe care îi consultă pentru aceste proiecte. Ombudsmanul a întrebat Comisia cum evaluează și verifică personalul său declarațiile pe propria răspundere ale experților, cât de des au fost identificate conflictele de interese, dacă Comisia dispune de orientări privind cazurile în care experții pot fi păstrați în pofida potențialelor conflicte de interese și cum tratează Comisia avertizările din surse externe privind conflictele de interese.

În cadrul anchetei strategice privind transparența interacțiunilor Comisiei Europene cu reprezentanții industriei tutunului, Ombudsmanul a identificat incapacitatea Comisiei de a păstra și de a pune la dispoziție procesele-verbale ale reuniunilor cu reprezentanții grupurilor de interese din domeniul tutunului și de a asigura o evaluare sistemică, în toate direcțiile generale, pentru a stabili dacă sunt necesare eventuale reuniuni cu reprezentanții industriei tutunului. Ombudsmanul a constatat că neasigurarea de către Comisie a unei abordări cuprinzătoare a transparenței reuniunilor cu reprezentanții industriei tutunului constituie administrare defectuoasă. Cu toate acestea, Ombudsmanul a salutat angajamentul Comisiei de a analiza în continuare expunerea departamentelor sale la activitățile de lobby desfășurate de industria tutunului.

Îmbunătățirea cadrului etic și de transparență al Parlamentului European a constituit un alt subiect al preocupărilor Ombudsmanului și au fost organizate o serie de schimburi cu Parlamentul despre planurile sale de reformare a normelor sale de etică. Ombudsmanul a furnizat și puncte de vedere despre propunerea de reformă în 14 puncte prezentată de Președinta Parlamentului, Roberta Metsola. Ombudsmanul a recunoscut progresele semnificative înregistrate în ceea ce privește consolidarea normelor, dar a remarcat că nu este clar modul în care Parlamentul European va monitoriza și va pune în aplicare noile norme.

Ombudsmanul a desfășurat o inițiativă strategică privind modul în care Comisia gestionează furnizarea de către terți a cheltuielilor de călătorie în contextul călătoriilor de afaceri. Ombudsmanul a încercat să stabilească amploarea acestei practici și modul în care Comisia verifică dacă nu există conflicte de interese atunci când terții acoperă cheltuielile făcute de personalul Comisiei, precum și clarificări din partea Comisiei cu privire la modul în care aceasta se asigură că directorii săi generali își respectă obligația de a divulga în timp util informații despre reuniunile cu lobbisti. Ombudsmanul a identificat o vulnerabilitate în sistemul de declarații pe proprie răspundere și a încurajat Comisia să reflecteze asupra unor îmbunătățiri pentru a asigura respectarea regulilor.

- **Asumarea răspunderii în procesul de decizie**

Ombudsmanul a deschis o anchetă din proprie inițiativă pentru a analiza rolul Comisiei Europene în materie de gestionare a riscurilor în ceea ce privește substanțele chimice periculoase din UE și, în special, timpul necesar pentru introducerea substanțelor pe lista de autorizare și introducerea de restricții pentru a atenua riscurile. Deschiderea anchetei vine în urma preocupărilor exprimate în cadrul consultării publice a Ombudsmanului privind transparența și responsabilitatea în procesul decizional al UE în domeniul mediului, desfășurată în 2022, întrucât respondenții au identificat diverse dificultăți care subminează capacitatea de a urmări procesele decizionale sau de a contribui la acestea.

Ombudsmanul a adresat Comisiei o serie de întrebări menite să stabilească amploarea și motivele întârzierilor.

Ombudsmanul a desfășurat o inițiativă strategică privind transparența și responsabilitatea în punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) al UE. Inițiativa a analizat transparența planurilor naționale de redresare și reziliență, strategiile publice de informare și comunicare cu privire la MRR și modul în care sunt supravegheate fondurile.

Ombudsmanul a luat o inițiativă strategică privind modul în care Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) asigură transparența proactivă a datelor studiilor clinice referitoare la medicamentele care solicită autorizația UE de introducere pe piață. Ombudsmanul a salutat eforturile EMA de a-și relansa pe deplin politica proactivă de publicare și a încurajat schimbul de informații cu publicul cu privire la opțiunile pentru următoarele etape ale relansării cât mai curând posibil.

Ombudsmanul a lansat, de asemenea, o inițiativă strategică care analizează modul în care Comisia Europeană asigură transparența Consiliului UE-SUA pentru comerț și tehnologie (CCT), un forum în care UE și SUA își coordonează abordările în materie de comerț, economie și tehnologie și aprofundează relațiile comerciale și economice transatlantice.

- **Chestiuni legate de personal**

În urma unui număr semnificativ de plângeri privind utilizarea de către Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) a testelor la distanță în cadrul procedurilor de selecție pentru recrutarea funcționarilor publici ai UE, Ombudsmanul a efectuat, în 2023, o anchetă din proprie inițiativă pentru a analiza problemele ridicate. Mai mulți candidați s-au plâns de teste, în special în ceea ce privește cerința ca acestea să fie efectuate exclusiv de la distanță. Aceștia au menționat probleme tehnice în timpul testelor și probleme legate de primirea de asistență din partea EPSO și a contractantului său.

Ancheta Ombudsmanului a identificat diverse probleme legate de modul în care EPSO a organizat și a supravegheat testele la distanță, inclusiv în ceea ce privește cerințele pe care le-a instituit. Ancheta a identificat, de asemenea, deficiențe în ceea ce privește informațiile furnizate de EPSO candidaților și modul în care a tratat reclamațiile și reprogramarea testelor. Ombudsmanul a transmis EPSO sugestii de îmbunătățire.

Într-o inițiativă strategică separată, Ombudsmanul atrage atenția Comisiei asupra informațiilor pe care le furnizează solicitanților respinși în contextul procedurilor de achiziții publice și de acordare a granturilor. În special, Ombudsmanul a solicitat Comisiei să furnizeze informații mai clare solicitanților respinși cu privire la căile de atac interne de care dispun și la necesitatea de a le utiliza înainte de a se adresa Ombudsmanului. Mulțumit de răspunsul Comisiei, Ombudsmanul a închis inițiativa în 2023.

Rețeaua europeană a ombudsmanilor

Rețeaua europeană a ombudsmanilor (ENO) este o rețea informală coordonată de Ombudsmanul European și cuprinde peste 95 de birouri din întreaga Europă, precum și Comisia pentru petiții a Parlamentului European. Conferința anuală a ENO din 2023 s-a axat pe protecția drepturilor omului și a reflectat asupra rolului pe care îl joacă ombudsmanii în

expunerea prejudiciilor, în protejarea drepturilor cetățenilor și în tragerea la răspundere a administrațiilor. ENO a discutat, de asemenea, despre utilizarea inteligenței artificiale (IA) în administrațiile publice și a salutat aderarea instituției Ombudsmanului pentru drepturile omului din Bosnia și Herțegovina la rețea.

Relațiile cu Parlamentul European

În 2023, Ombudsmanul European a menținut o cooperare strânsă cu Parlamentul European și, pe lângă prezentarea activității oficiului în cadrul mai multor audieri ale comisiilor și schimburi de opinii, a discutat despre reformele în materie de integritate și transparență lansate în Parlament. În septembrie, Ombudsmanul a trimis Parlamentului un raport special privind întârzierile sistemice înregistrate de Comisia Europeană în tratarea cererilor de acces la documente. În 2023, membrul echipei pentru anchete strategice a Ombudsmanului a participat la discuții despre eforturile instituțiilor UE de a asigura o comunicare eficientă cu persoanele cu dizabilități și despre acestea în cadrul unui atelier anual privind drepturile persoanelor cu dizabilități, organizat de Comisia pentru petiții. Și președinta Comisiei pentru petiții, Dolores Montserrat, a luat cuvântul la conferința anuală a Rețelei europene a ombudsmanilor, din care face parte Comisia pentru petiții, în timpul unei sesiuni axate pe alegerile europene și pe alegerea Ombudsmanului European.

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap

În calitate de membru al Cadrului UE pentru Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, Ombudsmanul a acordat o atenție deosebită punerii în aplicare de către administrația UE a CNUDPH.

În plus, în 2023, Ombudsmanul a tratat o serie de anchete importante legate de drepturile persoanelor cu dizabilități. În februarie, Ombudsmanul și-a închis ancheta privind modul în care Comisia Europeană aplică norma prevăzută în Statutul funcționarilor UE în ceea ce privește acordarea unei alocații duble pentru copii pentru îngrijirea copiilor cu dizabilități și a solicitat Comisiei să își revizuiască abordarea. În cele din urmă, Biroul Ombudsmanului și-a prezentat activitatea legată de drepturile persoanelor cu dizabilități în mai multe evenimente din 2023, inclusiv în cadrul celei de-a cincea sesiuni a Parlamentului European pentru Persoanele cu Dizabilități.

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea raportului, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
Cabinet Member of the European Ombudsman

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

În cazul în care în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele elemente, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul Parlamentului European nr. 484 privind protecția datelor (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>), în care sunt stabilite condițiile în care sunt prelucrate datele lor cu caracter personal, precum și drepturile legate de prelucrarea respectivă.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	14.11.2024
Rezultatul votului final	+: 31 -: 2 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Peter Agius, Fredis Beleris, Alexander Bernhuber, Alma Ezcurra Almansa, Gheorghe Falcă, Isilda Gomes, Sandra Gómez López, Paolo Inselvini, Sebastian Kruis, Alexandra Mehnert, Ana Miranda Paz, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Cynthia Ní Mhurchú, Valentina Palmisano, Pina Picierno, Bogdan Rzońca, Marcin Sypniewski, Pál Szekeres, Jana Toom, Nils Ušakovs, Ivaylo Valchev, Maria Zacharia
Membri supleanți prezenți la votul final	Alex Agius Saliba, Gordan Bosanac, Annalisa Corrado, Rosa Estaràs Ferragut, Fabrice Leggeri, Nikos Pappas, Kosma Zlotowski
Deputații vizați de articolul 216 alineatul (7) din Regulamentul de procedură prezenți la votul final	Angéline Furet, Jagna Marczułajtis-Walczak, Andrey Novakov, Rosa Serrano Sierra

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

31	+
ECR	Paolo Inselvini, Bogdan Rzońca, Ivaylo Valchev, Kosma Zlotowski
ESN	Marcin Sypniewski
PPE	Peter Agius, Fredis Beleris, Alexander Bernhuber, Rosa Estaràs Ferragut, Alma Ezcurra Almansa, Gheorghe Falcă, Jagna Marczułajtis-Walczak, Alexandra Mehnert, Andrey Novakov
PfE	Angéline Furet, Sebastian Kruis, Fabrice Leggeri, Pál Szekeres
Renew	Cynthia Ní Mhurchú, Jana Toom
S&D	Alex Agius Saliba, Annalisa Corrado, Isilda Gomes, Sandra Gómez López, Pina Picierno, Rosa Serrano Sierra, Nils Ušakovs
The Left	Valentina Palmisano, Nikos Pappas
Verts/ALE	Gordan Bosanac, Ana Miranda Paz

2	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos, Maria Zacharia

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri